

LBRIS

We know
books

IGOR BERGLER

**TOATE
CĂRTILE**

TESTAMENTUL LUI ABRAHAM

(PERSPECTIVA LUI COLUMBUS CLAY)

LITERA

București

CUPRINS

Partea întâi	17
Partea a doua.....	133
Partea a treia	265
Partea a patra	357
Epilog.....	482
O istorie incomodă	490

PROLOG

Polonia, lagărul de exterminare Treblinka II, 2 august 1943

Arătarea își scutură aripile, apoi își frecă picioarele din față ca-ntr-un ritual. După un scurt moment în care rămăsese nemșcată, porni prin ridurile fine și prăfuite, printre firele de păr rar și zbârlit. Părea că explorează o pădure neîngrijită și cenușie. Sub picioarele ei negre, subțiri ca ața, sângele pulsa ușor. Vâna zonele umede, picăturile sărate. Ochii bulbucați, compuși dintr-o mie de fațete, analizau zona dintr-o mie de unghiuri. Trecu de scuama unei răni vechi, ocoli un crater care supura și se opri pe o bășică spartă, la marginea luciului umed al țesutului crud. Își plie din nou aripile, cu mișcări rapide și delicate. Perii fini atinseră carnea expusă. Trompa moale îi tremură în aer, înaintea să se așeze cu o precizie chirurgicală pe suprafața deschisă. Dar nu mai apucă să sugă seva lichidului translucid. O palmă o alungă.

Tânărul Ezra Paramowski nu putuse să o omoare. Treblinka II era și-așa o fabrică a morții, un abator uman. Gestul i s-ar fi părut o ironie crudă. O lăsase să-i exploreze rănilor, observând-o pierdut. Cu patru zile în urmă fusese bătut la sânge, până își pierduse cunoștința. Dar nu fusese omorât. Vârsta și constituția îl făceau încă util. Cineva tot trebuia să care cadavrele la groapă.

Întreaga lui familie fusese gazată. Ambii părinți, cei doi frați și toate cele patru surori. Uciși, apoi arși.

Nu trecuse nici o lună de când ajunseseră la Treblinka împreună – lucru rar pentru familiile de evrei polonezi. Trenul ruginit, ca un șarpe mecanic care se hrănea cu vieți, oprise cu scârțâieli la terminalul feroviar improvizat în pădure. O clădire nouă strălucea în soare, ridicată chiar pe peron și deghizată ca o gară, cu ceas de lemn, orare ale trenurilor, numele destinațiilor, o fereastră pentru bilete și o plăcuță pictată de mână care indica numele stației: „Ober Majdan“. Aveau să afle mai târziu că toate erau false. O butaforie! De cum coborâseră, îi întâmpinase un miros de moarte, un amestec de fum acru, carne arsă și deznădejde încinsă de aerul verii.

Odată debarcați, un copil mic începuse să plângă, pesemne de foame sau de oboseală. Mama voise să-l ia în brațe, să-l liniștească, dar *Scharführer*-ul Hirtreiter fusese mai rapid. Îl smulsese pe micuț de-un braț și-l dăduse cu capul de o căruță, curmându-i plânsul și viața. Apoi fuseseră mânați pe lângă un gard, la vreo sută de metri de peron, spre două barăci mari. Într-una se dezbrăcau bărbații, iar în cealaltă, femeile și copiii. În fiecare baracă era o casierie, unde se strângeau banii și bijuteriile. „Pentru păstrare“, li se spusese. Un bătrân refuzase să-și scoată verigheta de aur de pe degetul uscat, așa că un sublocotenent îi tăiasă pe loc inelarul cu un briceag.

După clădirea gării, mai în dreapta, putuse să vadă un fel de piațetă, unde bagajele lor erau sortate. Trecuseră apoi pe lângă o infirmerie, numită „Lazarett“, cu semnul Crucii Roșii pe ea. Arăta ca o cazarmă, înconjurată de sârmă ghimpată, iar în spațele ei descoperise, câteva zile mai târziu, o groapă de vreo zece metri adâncime, unde erau duși prizonierii bolnavi, bătrânii, răniții și „dificilii“ și împușcați de *Blockführer*-ul Willi Mentz, supranumit „Frankenstein“. Se spunea despre Mentz că ucisese de unul singur mii de evrei, ajutat de supraveghetorul său,

August Miete, poreclit „îngerul morții“. În aceeași groapă se ardeau hainele uzate și actele de identitate depuse de nou-sosiți.

Înaintaseră așa, în pielea goală, împunși cu armele, până în zona barăcilor. Acolo fusese separat de restul familiei. Baraca lui era întunecată și populată de umbre – bărbați cu fețe trase, numai piele și os, cu ochii goi. Înțelesese repede cum mergeau lucrurile pe-acolo și învățase să supraviețuiască. Își ascuțise simțurile, își domolise spaima și mai mult asculta decât vorbea. Știa că fiecare gest îi putea fi fatal. O mișcare greșită, un cuvânt nepotrivit, și te trezeai aruncat în groapa comună sau împrăștiat prin cenușa care se ridica zilnic peste lagăr ca un nor toxic. Îi văzuse pe gardieni cum se distrau omorând. Unii tăiau nasurile sau urechile victimelor înainte să le împuște. Alții legau doi oameni cu sârmă ghimpată și îi aruncau în foc, pariind cine moare primul.

În cele trei săptămâni de când era acolo, Ezra se transformase și el într-o umbră. Se strecura pe lângă pereți, încerca să stea mereu în afara vizorului vreunei puști, își înghițea lacrimile și gemetele de durere. Cu toate acestea, nu scăpase de mânia gardienilor. După un episod din care ieșise mai mult mort decât viu și incapabil de muncă, îl transferaseră la frizerie, în tabăra doi, *Auffanglager*. Era ultimul loc unde un om putea fi privit ca om. I se dăduse o foarfecă ruginită cu care trebuia să-i tundă pe nou-veniți, așa cum fusese tuns și el. După aceea, un alt deținut rădea, cu un brici bont, scalpurile ciopârțite de Ezra. În câteva zile, căpătase deja dexteritate. Mișcările lui erau mai grijulii, iar mâinile, deși pline de contuzii, mai sigure. Știa că pentru mulți părul nu va mai apuca să crească la loc. Baraca era îmbibată cu un miros greu de transpirație, sânge uscat și săpun ieftin. Un rând lung de scaune din lemn crăpat trona în fața unor oglinzi murdare, unde chipurile se vedeau pentru ultima oară.

Primul său „client“ se nimerise a fi un bătrân rabin cu pielea cenușie și părul lung, cărunț. Intrase șchiopătând, sprijinit într-un baston pe care gardienii nu i-l luaseră, semn că se vor

debarasa de el oricum în scurt timp. Se așezase pe scaun și, după ce prima șuviță căzuse pe podea, își ridicase ochii spre Ezra.

- Ești nou, îi șoptise bătrânul simțind ezitarea din mâinile frizerului. Nu te teme. N-am mult păr. Asta e ultima mea tunsoare, nu-i așa?

Ezra înghițise atunci în sec. Mâinile îi tremurau, dar le forțase să fie blânde.

- Când eram rabin la Lvov, îmi tundeam singur barba și părul. Ca să nu uit că sunt viu. Numai viii pot face asta. Cum te numești?

- Ezra, îi răspunsese el.

- Ezra, repetase rabinul. Înseamnă „ajutor“. Să nu uiți asta. Poți fi ultima atingere umană pe care o simte cineva aici.

Terminase tunsoarea în tăcere. Când bătrânul se mutase pe scaunul celuilalt deținut, care urma să-l bărbierească, Ezra îl văzuse pe acesta palmând o lamă ruginită și strecurându-și-o în pantaloni. Îl abordase două zile mai târziu, și așa aflase că un grup de deținuți puneau la cale o revoltă. Strânseseră tot ce putea fi folosit ca armă: cuie lungi, lame de bisturiu sau de fierăstrău, ciocane. Plănuiau ca imediat după declanșarea revoltei, în urma unei ambuscade în care doi-trei dintre ei se oferiseră să-și sacrifice viețile, să pună mâna și pe ceva arme de foc.

Ezra nu șovăise. Nu mai avea nimic de pierdut, cu excepția propriei vieți, pe care, oricum, până la urmă, tot i-ar fi luat-o. La Treblinka, munca nu însemna salvare, ci doar o scurtă amănare de la execuție. Reușise să sustragă, la rândul lui, vreo două furculițe și un cuțit din Lagărul 1, complexul administrativ și rezidențial populat de nemți și ucraineni. Fusese chemat într-o seară să-l tundă pe gauleiterul DeWolf, comandantul lagărului. Împins cu o pușcă de la spate, aproape că se împiedicase de pragul încăperii. DeWolf se întorsese spre el și-l privise cu scârbă. Apoi luase de pe biroul său un jurnal și-l pusese într-un sertar. Ezra auzise despre jurnal de la ceilalți prizonieri. Se spunea că DeWolf îl primise de la Heinrich Himmler însuși și că

avea coperțile făcute din pielea unui rabin pe care îl jupuisse cu mâinile sale. DeWolf nu se despărțea niciodată de jurnalul său.

Ezra îl tunsese în seara aceea în tăcere, sub amenințarea unei țevi reci lipite tot timpul de spatele lui, încercând să nu-l atingă deloc pe gauleiter, așa cum i se ceruse. Terminase în cincisprezece minute și fusese apoi escortat la baracă. Cât traversase Lagărul 1, deși ținuse capul în pământ, memorase toate detaliile de pe traseu – stâlpii de telefonie, aleile laterale mărginite cu pietriș, clădirile de pe Seidel StraÙe, drumul principal. Estimase în minte distanța până la poarta principală, ridicată pe latura de nord, văzuse barăcile de provizii, bucătăria, brutăria și sălile de mese. Cel mai mult se mirase de mica grădină zoologică din centrul sectorului administrativ, de lângă grajdurile de cai. Auzise că *Untersturmführer*-ul Kurt Franz o înființase, înainte ca el și ai lui să ajungă acolo, dar i se păruse atât de absurd zvonul, încât nu-i venise să creadă, până nu văzuse cu ochii lui, în seara aceea, vulpile, păunii și căpriorul. Apoi trecuse pe lângă niște construcții mai mici prin fața cărora se perindau femeile care slujeau, făceau curățenie și lucrau în bucătărie sau la spălătorie.

Îi povestise totul, cu de-amănuntul, bărbatului de la frizerie. Făcuse o schiță detaliată a întregului sector, pe care o memora-seră toți cei care puneau la cale revolta. Și ziua venise.

Era ora trei după-amiaza. Căldura apăsa ca o piatră uriașă peste Treblinka II. Dinspre Lagărul 3, fumul și cenușa se ridicau într-un nor dens, pe care nici o boare de vânt nu-l împrăștia.

Tensiunea creștea în depozitul de lemne. Un prizonier, fost soldat polonez, se îndreptă spre ușa închisă, păzită de un SS-ist, și îi ceru acestuia voie să meargă să se ușureze. Paznicul ridică patul puștii să-l lovească, dar un alt prizonier îi înfipse un cui lung și ruginit în gât. Așteptară moartea SS-istului, apoi îi luară pușca și hainele și întredeschiseră ușa depozitului.

Afară, lucrurile se precipitau, semn că și celelalte grupuri de prizonieri începuseră să acționeze.

- Ne trebuie arme! șopti frizerul. Porniți spre Lagărul 1 și luați tot ce puteți.

Ezra se puse în mișcare. Se strecură pe lângă zidul depozitului, apoi printre garduri, printre trupurile care cădeau secerate de gloanțele trase din turnurile de supraveghere, printre umbrele care alergau bezmetice.

Ajunse pe una dintre aleile pietruite, coti la dreapta și dădu nas în nas cu un sublocotenent, cu pistolul îndreptat spre el.

- *Halt!* urlă *Untersturmführer*-ul.

Ezra îngheță. Închise ochii și auzi bubuitura. Spre surprinderea lui, nu simți nimic. După ce zgomotul i se atenuă în timpane, deschise pleoapele, mirat. Sublocotenentul zăcea la picioarele lui într-o baltă de sânge. Un prizonier slăbănog, cel care-i salvase viața lui Ezra, luă pistolul neamțului și fugi fără să spună nimic. Ezra se dezmetici și porni în grabă spre clădirea în care îl tunsese pe DeWolf.

Urcă treptele două câte două până sus, la etaj. Haosul de-afară încă nu pătrunsese acolo. Luptele se dădeau la depozitul de arme și pe aleile lăturalnice. Se furișă în biroul gauleiterului, cu inima bătându-i în coaste ca un ciocan. Începu să răscolească sertarele, până ce dădu de jurnal. Îl recunoscuse imediat, după culoarea copertilor. Începu să răsfoiască, dar nu înțelegea mare lucru din scrisul mărunț, în germană. Doar câteva cuvinte îi rămaseră pe retină: *Experimenten... Transportiert... Bibliothek... Argentina*. Auzi pași pe scări. Privi în jur, căutând o ascunzătoare, și se aruncă după un fotoliu. DeWolf intră în cameră o secundă mai târziu, ținând un Mauser în mână. Avea sânge pe manșeta uniformei, iar pantalonii îi erau murdari de un praf cărămiziu. Ofițerul începu să caute febril prin sertarele deja răscolite ale biroului.

- *Scheiße!* îl auzi Ezra țipând furios. *Mein Tagebuch!*

Zgomotul de afară devenise un urlat continuu. Focurile de armă se întetiseră, strigătele se amplificaseră, totul culminând cu o explozie puternică. DeWolf se apropie precaut de fereastra deschisă. Ezra țâșni de după fotoliu și-l imobiliză din spate.

- Căine blestemat! *Verdammtter Schweinehund!* urlă DeWolf, încercând să se elibereze din strânsoare.

În lupta încordată, corp la corp, ofițerul apăsă pe trăgaci, și glonțul nimeri jurnalul pe care Ezra îl ținea în mână, apoi se înfipse în lemnul podelei. Ezra își adună toate puterile și-l împinse pe DeWolf peste pervazul geamului. Corpul ofițerului izbi cimentul și rămase inert. Ezra se retrase de la fereastră și privi gaura fumegândă a jurnalului. Scurpă peste marginile pârlite și o luă la goană pe scări, cu carnetul în mână.

În mintea lui, aleile pe care le memorase în seara în care îl tunsese pe DeWolf se desfășurau ca un labirint cunoscut ca în palmă. Sări peste trupul ofițerului căzut de la etaj și se pierdu în spatele clădirilor administrative, pe un culoar îngust care se întindea între zidurile de cărămidă și gardul de sârmă ghimpată. Auzi un obuz explodând undeva, dar nu se opri. Ajuns aproape de poarta principală, văzu cum soldații SS trăgeau haotic, în toate direcțiile. Prizonierii evadați îi atacau cu topoare, cu lopeți, cu mâinile goale chiar, în disperarea de a ieși pe poartă. În direcția opusă, focul cuprinsese birourile naziștilor.

- „Drumul spre cer“, își zise Ezra și o apucă spre tabăra superioară, zona de ucidere.

Răzmerița deținuților nu se extinsese până acolo, pentru simplul fapt că acolo nici un deținut nu era în viață. Doar câțiva soldați din *Tarnungskommando* păzeau camerele de gazare, însă acum își părăsiseră postul ca să înăbușe revolta. Lagărul 3 era izolat de restul taberelor, camuflat cu crengi țesute în sârmă ghimpată. Ezra reuși să ajungă până la gard. Se strecură printr-o crăpătură prin care de-abia ar fi încăput o vulpe. Era atât de slab, încât reuși, doar cu prețul unor bucăți de piele agățate în ghimpți, să treacă în partea cealaltă. Văzu șanțurile de înmormântare, săpate pe ambele părți ale camerelor de gazare. Se târi de-a lungul unuia dintre ele, lung de cincizeci de metri, ferindu-se să privească în adâncul lui. Nu era picior de soldat în tabăra superioară. Luptele se duceau în celelalte două zone.

Ajunse la gardul lagărului, dincolo de care începea pădurea. Nu-i simțea mirosul, deși era la doar câțiva metri de ea. Nările lui păstrasera doar miasma acră a morții încă din ziua în care fusese adus acolo. Strânse jurnalul găurit în mâna stângă și, cu mâna dreaptă, începu să tragă de sârma ghimpată, cât să-și facă loc să treacă granița dintre moarte și viață. Reuși. Apoi, pădurea îl înghiți.

În urma lui, Treblinka ardea ca un iad. Nu și demonii pe care avea să-i revadă noapte de noapte în coșmarurile sale. Și nu numai în vise.

LBRIS

We know
books

PARTEA ÎNTÂI

CAPITOLUL 1

Detectivul privea amuzat întreaga scenă.

- Ce n-or pricepe? se întreabă retoric. Scrie mare, negru pe galben: „Scena crimei. Nu treceți“. Dar ei tot vor să treacă.

Îl recunoscuse, bineînțeles, pe Charles Baker. Și nu de la televizor, când mutra lui umpluse ecranele, stând la dreapta președintelui, pe toată durata campaniei electorale a acestuia. Detectivul asistase cu cinci ani în urmă la una dintre prelegerile profesorului despre codificarea în artă. Plecase din sală cu sentimentul că nu știa nimic. Dar atunci măcar știa că nu știa nimic. „Orice om, oricât de simplu, înțelege o poveste simplă“, afirmase Baker. Dar să rămâi cu impresia că ai înțeles, fără să ceri mai mult de la tine și de la poveste, fără să cauți dincolo de sensurile primare, ar fi fost o negliobie. Desigur, prelegerea profesorului Baker era despre artă și literatură, însă detectivul o luase ca pe o lecție utilă meseriei lui.

Nu era momentul să aducă vorba despre asta. George Marshall, asistentul lui Baker, tocmai fusese găsit ucis la domiciliul său, în apropierea campusului Universității Princeton. Detectivul abia ajunsese și nu apucase să vadă cadavrul, dar auzise că tânărul cercetător fusese torturat și omorât într-un mod bestial, cu un obiect ascuțit, cel mai probabil o sabie lată sau o macetă.

Îi strânse mâna lui Charles, dar nu apucă să-și exprime condoleanțele, căci două SUV-uri negre, fără nici un fel de însemne, opriră chiar în buza panglicii galbene, frânând brusc.

- Unde e șeful tău? se trezi detectivul luat la trei-păzește de un agent care coborâse dintr-una din mașini.

N-apucă să-i răspundă.

- Oriunde ar fi, îl iei de mână și vă cărați de aici. Din acest moment, nu mai aveți nici un fel de jurisdicție. Această crimă e o problemă de securitate națională.

- Aveți cinci minute să trimiteti pe toată lumea acasă. Nu suntem la circ, completă un alt agent, coborât din a doua mașină.

O femeie, care părea să-i comande pe cei doi, se îndreptă fermă spre el. Detectivul era din ce în ce mai amuzat. Decise că puțin circ n-ar strica totuși.

- Arătați-mi un act, îi ceru agentului înfioat ca un cocoș.

Insigna NSA nu-l impresionă câtuși de puțin.

- Asta e o legitimație. Arătați-mi un ordin de serviciu.

Descumpănit, agentul aruncă o privire rugătoare spre femeie, ca un țânc care cere ajutorul mamei.

- Cine sunteți dumneavoastră? întrebă aceasta, pe un ton obișnuit să dea ordine.

- Trimisul Dumnezeului dumneavoastră pe Pământ, răspunse jovial detectivul.

Chipul ei se înroși de furie. Se vedea că nu tolerează nici un fel de insubordonare. Copoiul se gândi că o luase suficient peste picior.

- ODNI.

Femeia rămase cu gura căscată. Știa că această organizație există, dar nu cunoscuse nici un om care să lucreze pentru ODNI.

- Sunt Columbus Clay, adjunctul șefului șefilor dumneavoastră, completă detectivul. Asta mă face, cred, superiorul dumneavoastră.

- Ba nu vă face deloc, se încăpățână femeia, nedispusă să piardă bătălia jurisdicțiilor. N-am auzit de numele ăsta.

- Măcar eu m-am prezentat. Dumneavoastră cine sunteți?

- Petra Menard, zise ea îngâmfată, ca și cum numele ar fi trebuit să sune toți clopoței din capul aceluia bărbat insolent.

Clay începu să se buzunărească. Câteva bilete vechi și mototolite căzură pe jos. Se aplecă meticolos să le adune. Într-un final găsi și portmoneul, îndesat până la refuz cu tot felul de hârtii. Extrase de acolo o legitimație mică, de plastic, pe care i-o întinse femeii aflate acum în pragul turbării.

- Noi nu avem insigne și chestii, spuse amuzat. Nu e nevoie să intimidăm pe nimeni.

CAPITOLUL 2

– Probleme. Vor fi probleme, își spuse Columbus Clay privind pe fereastră.

Femeia cu care se contrase cu o zi înainte tocmai trântea portiera SUV-ului său fără însemne. Decise să o ignore de data aceasta și să-și vadă de treabă. Se învinovăți că nu rămăsese cu o seară înainte să supravegheze casa. Doar fusese acolo, bătuse la ușă, dăduse chiar un ocol, dar luminile erau stinse și presupusese că logodnica lui Marshall nu era acasă. Se gândise că biata fată rămăsese la vreo prietenă, îngrozită de moartea recentă a logodnicului său.

Detectivul se întorsese pe la șapte dimineața. Casa logodnicei arăta acum ca un abator. Cadavrele a doi polițiști bălteau în sânge, un al treilea își revenea din leșin, iar al patrulea era în stare de șoc, holbându-se paralizat din cadrul ușii. O victimă avea gâtul tăiat, cealaltă era cu intestinele pe-afară.

Partea proastă era că locul fusese complet contaminat. Unul dintre polițiști ținuse arma crimei în mână, după care, disperat, frecase atât de tare sângele de pe mâini cu săpun, încât aproape își luase toată pielea. Pe deasupra, lăsase arma în chiuveta în care se spălase. De asemenea, mutaseră cadavrele, iar celălalt polițist încercase să-i facă respirație artificială colegului care încă avea puls, apoi să-l ridice și să îl ducă până la mașină.

Răsuflă ușurat că polițiștii de provincie nu apucaseră să dea peste cadavrul femeii care telefonase la urgență. Zăcea întinsă pe jos într-un dormitor. Îi lipsea o ureche și avea patru unghii de la mâna stângă smulse. Așadar, asasinul o torturase încercând să afle ceva.

În timp ce detectivul contempla scena, atent la cele mai mici detalii, o melodie înfundată începu să răsună în cameră. Mirat, își roti privirea și urmă sunetul până ce ajunsese în dreptul unui dulap de haine. Când deschise ușa de lemn, găsi un telefon care suna de zor.

- Sunt Charles Baker și am fost sunat de pe acest număr, auzi Columbus Clay prin difuzor, după ce apăsa butonul verde.

- Da? Când s-a întâmplat asta?

- Păi, dumneavoastră m-ați sunat pe mine. Dacă nu știți când...

- Ba nu v-am sunat deloc, domnule profesor.

- Să știți că n-am chef de farse...

- Nu-i nici o farsă, i-o tăie detectivul. Sunt Columbus Clay, iar telefonul pe care ați sunat îi aparține unei anume Penelope Bauchent.

- Beauchamp, îl corectă Charles Baker. E un nume francezesc.

- O cunoașteți?

- Dacă o cunosc pe Penelope? Sigur. E... adică era logodnica asistentului meu.

- Cel decedat? întrebă Columbus Clay.

- Da, n-am alt asistent. Penelope e bine?

- Cum pot avea certitudinea că sunteți chiar dumneavoastră? îl chestionă detectivul. Nu vă pot răspunde dacă nu știu sigur cu cine vorbesc.

- În primul rând, se aprinse Charles, nu v-am sunat eu pe dumneavoastră. Pur și simplu am returnat un apel. În al doilea rând, orice ar fi, de unde știu eu că dumneavoastră sunteți chiar cine spuneți? Și, în plus...

Columbus Clay nu-l lăsa să termine.